

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Iracundia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

Alius Tacitus subscribunt, qui circumcidere genitalia Judæorum institutum asseverant. Sed enim qui veterum monumenta studiosus perscrutantur, Abrahamum norunt signum populo suo de disse circumcisionem, qua sui ab Ægyptiis distinguerentur. Non igitur, diceret Irenæus, ad similitudinem Cynocephali circumcidebant Ægyptii, sed ab Hebræis ritum hunc Ægyptiorum natio magna ex parte suscepit, quæ virum illum per annos multos in Ægypto degentem, & de divinis assidue disserentem admirata est, pluribus & veteribus & novis scriptoribus id asserentibus. Sed fac nihil horum inveniri, validius id mihi argumentum est, quod ex historia desumitur, mutilandorum genitalium legem antiquis temporibus popularem apud Ægyptios non fuisse, cujus rei Pharaonis filiam testem appello locupletissimam, quæ cum in ripa profluentis fluvii Mosem comperisset, e vestigio circumcissum agnovit, & scotum gentis Hebraicæ nuncupavit. Quod si circumcidendi mos Ægyptiorum itidem fuisset, quinam ex hoc signo in cognitionem eam devenire potuerit? Ex quo illud etiam suspicari licet, non omnium Ægyptiorum institutum fuisse mutilationem hujusmodi, sed sacerdotum tantum, ut à prophanis secernerentur, quod apud Hebræos semper populariter observatum est. Notum illud est, Judæos olim contra Hadrianum movisse bellum, qui, ne mutilarentur genitalia, vetare voluerit.

CORDIS APERTA SIMPLICITAS. CAP. X.

DE mysterii autem ratione, varia traduntur ab authoribus pene omnibus, sed præcipue quidem nihil præter obscenorum munditiam ea re quaesitum existimant. Alii figuram eam fuisse ajunt, sed quam ne ipsi quidem Hebræi fati intellexerint. Non desunt, qui id insigne ob eam causam gentilitium putent, quo numerosa illa progenies cœlitus Abrahamo promissa, à cæteris esset gentibus discreta. Antiqui omnes Theologi, ex hoc circumcidendi cordis figuram & typum asserunt, quod ea pars, quæ circumciditur, similitudinem quandam habeat cordis: jussisse vero Deum ut ea nudaretur, quo ostenderet, aperto & simplici corde oportere nos vivere, utpote, quæ in ea corporis parte, quæ omnium fere gentium ritu pudoreque velari solet, instituta sit: quia secretioris illius circumcisionis, quæ in corde fieri debet, indicium fuit. *Circumcisi enim sumus*, inquit Apostolus, *circumcisione non manu facta*. Nam & Prophetæ idem idem clamant: *Circumcidite duritiam cordis vestri*. Declamant super hoc Lactantius, Eucherius, Irenæus, Græci Latiniq; omnes. Nam illa, inquit, *carnis mutilatio in Judæis, nisi significaret cordis circumcisionem, careret utiq; ratione: quia si Deus id vellet tantum, à principio sic hominem formasset, ut præputium non haberet*. Quæ vero super hac re multa admodum magister noster Paulus senserit, cum sint quotidie in piorum manibus, & publice recitentur, supervacaneum ea repetere judicavi: idq; fat fuerit monuisse, Originem Adamantium super hoc legendum epist. ad Romanos cap. 2. lib. 2. & alibi passim, ita tamen ne Chrysof. Basilium, & ex nostris neminem prætereamus.

IRACUNDIA. CAP. XI.

AD hæc Ægyptii sacerdotes iracundiam per Cynocephalum indicabant. Est enim Cynocephalus ante omnia animalia iracundus, indignabundusque, de quo id dici potest, quo de Pane Theocritus,

Καὶ οἱ αἰὲθ' ὀρμεῖα χολὰ ποτὶ πρὶν καὶ θηται. quasi dicamus,

DNam omnino & Panes, & Satyros, & Sphingas, & Simias, & Cynocephalos idem propemodum genus, diversis tamen inter se distinctum speciebus, authores ponunt. Nascuntur vero Sphinges apud Trogloditas Æthiopes, forma haud ei dissimili qua pinguntur, fusco pilo, mammis in pectore geminis, monstro similes, sunt etiam paulo pinguiore: naturam habent in cicurationem admodum proclivem, pluribus exercitiis disciplinisque aptam. Albertus quoque inter Simiarum genera Sphingem agnoscit, insignem duabus in maxilla maculis nigricantibus, cauda coloris itidem subnigri & oblonga. Harum ego unam Veronæ cum essem, vidi, mammis illis & glabris & candidis, à pectore propendentibus: circumducebat eam circulator quidam Gallus, ex ignotis antea insulis recens advectam. Ostentabat idem cuniculos nostris quadruplo majores, mira quippe corporis obesitate disten-

K

disten-

dissentos, & quod, nisi quis viderit, credere vix queat, præditos quaternis singulos genitalibus, humanorum digitorum instar & similitudine coherentibus. Ipsa vero Sphinx toto erat pectore glabello, facie & auribus humanis propioribus, dorso hispido supra modum, fusco & oblongo admodum pilo, eoque densissimo. Rectior lævum brachium, quo catenam, cui erat alligata, regebat, ferrea manica obarmatum habebat, dextra baculum gerebat, quem in faciem animalis identidē prætendens, bipedem secum ambulare, & loco etiam saltare, interdum & obgannire faciebat, multamque hinc à spectatoribus stipem aucupabatur.

ARCANA TEGENDA. CAP. XII.

Suet. in ejus vita c. 50. Porro Sphinges in Aegyptiorum templis hieroglyphice admonent, mystica dogmata, præceptaque & institutiones sacras, per ænigmatum nodos à profana procul multitudine inviolata custodiri debere, & in arcanis tantum tractari: cuius ergo taciturnitatis effigie, hujus tabellas & literas signare diu delectatus est Octavianus Augustus, quam postea repudiavit usus inde, felicitis ominis causa, Alexandri imagine.

INGENII ACUMEN. CAP. XIII.

Ea vero hæc Palladiæ cupidini subiecta, ut in ea Minervæ statua, quam Athenis olim fuisse erectam ait Plinius ostendit nihil tam abditum & reconditum esse, quod ingenii acumine exeri & palam proferri non possit: ita quidem Sphinges. At qui Cynocephali vocantur, corpore sunt deformi, ferum omnino, uti diximus initio, atque indomitum animal, quod nulla ratione modoque; sævit, supercilio aspectuque sunt horrido & truci, ut genuinam, qua de supra dicebamus, bilem ex facie pollis agnoscere,

DIVINA IN OCCULTO. CAP. XIV.

Sileni quid Ad dentur & Sileni Cynocephalo: sunt enim & hi, ut Pausanias attestatur, ex Satyrorum grege, quos cum ætatis jam provectioris esse cœperint, Silenos appellare consueverunt, quorum hieroglyphicum erat, divinitatem in re quæpiam delitescere. Erant enim Sileni, ut ex Platonicis Alcibiadis dicto colligimus, imagunculæ quædam scitiles, ita concinnatæ, ut deduci & explicari possent, quæ ubi clausæ erant, nihil aliud quam ridiculam & monstruosam quandam tûbicinis speciem ostentabant: ubi vero aperiebantur, venerabile nomen aliquod exerebant. Hinc Alcibiades Symposio, Socratem Silenis similem esse dicit, quod is longe alius esset, interius intuenti, quam summo habitu videretur. Unde etiam *Σιλωσι δ' ἀλκιβιάδης* dici solet, de re quæ prima fronte vilis ridicula videatur, interius tamen ac propius contemplanti sit admirabilis.

URINATOR. CAP. XV.

Sedenim, ne reliqua Cynocephali significata prætereamus, per simulacrum ejus urinatorem etiam Dintelligebant, quando quidem animalia reliqua inter natandum abhorrescere, rugisque strigosa fieri perhibentur: unus Cynocephalus, ut apud Horum est, in quemcunque locum tranare perrexit, nullo vel squaloris vel horroris indicio fertur enatare, cuius quidem nationis facilitas una cum literarum peritia, quæ potissimum in Cynocephalo discernuntur, eam animali conciliant laudem, quæ doctis & experientibus viris tribuebatur, ut scilicet & literas & natate didicissent: contra vero in ignavos & nullo negotio idoneos, nulliusque disciplinæ aut exercitii participes, Atheniensis dicere solebant, *μητι εν νηπι ζεαματα*. neque quidem natate, neque literas, cuius proverbii mentionem facit in legibus Plato, atque etiam Aristides in Apologia quadam. Quod vero hæc liberalia essent studia, apud Tranquillum legimus, Octavianum Augustum nepotes suos & literas & natate, aliaque rudimenta